

Warszawa, dnia 2010-05-26
PIIT/541/2010

Pani Magdalena Gaj
Podsekretarz Stanu

Pani Agnieszka Zaborowska
Dyrektor Departamentu Telekomunikacji

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku ze zmianą ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (dalej „upt”), dokonaną ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 roku, w ramach, której znowelizowane zostały m. in. reguły informowania abonentów (tj. w świetle powyższej nowelizacji - osób będących stroną zawartej na piśmie lub w inny sposób umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych) o zmianach warunków umów, pragniemy przedstawić wątpliwości, które nasuwa brzmienie nowych regulacji.

Zasadnicze kwestie dotyczą:

- 1) doniosłości określenia w art.60 ust.1 upt, iż abonent udostępnia dane w celu otrzymywania informacji i zawiadomień,
- 2) konieczności i sposobu weryfikacji osoby udostępniającej dane ww. celu.

Ad 1) Problem w interpretacji nowych przepisów dotyczących zasad informowania klientów o nowych warunkach umownych wynika z brzmienia art. 60a ust. 1a upt, który posługuje się sformułowaniem: „*Abonent niebędący stroną umowy zawartej na piśmie w celu otrzymywania w określonych w ustawie przypadkach informacji i zawiadomień, może udostępnić dane (...)*” (dane wskazane w dalszej części przepisu, właściwe dla osób fizycznych oraz odrębnie dla innych podmiotów, niebędących osobami fizycznymi).

W naszej ocenie, przytoczone wyżej sformułowanie ustala tym samym krąg abonentów niebędących stroną pisemnej umowy, wobec których wymagane jest przesyłanie pisemnych informacji dotyczących planowanych zmian warunków świadczenia usług telekomunikacyjnych, wynikających z regulaminów świadczenia usług i cenników. **Tym samym o powstaniu obowiązków doręczania klientowi informacji i zawiadomień powinien decydować nie sam fakt udostępnienia danych przez abonenta, ale wyraźne przez niego wskazanie, iż udostępnia te dane właśnie w tym celu.**

Ponieważ zasadniczo nowelizacja upt służy uregulowaniu statusu użytkowników usług przedpłaconych w sposób analogiczny jak abonentów, którzy zawierają umowy pisemne, konieczne okazało się również ustalenie nowych zasad komunikacji z tą grupą klientów, którzy wprawdzie nie są stronami umów zawartych na piśmie, ale nie powinni być z tego tylko powodu pozbawieni możliwości uzyskiwania indywidualnych, kierowanych do nich informacji dotyczących warunków świadczenia usług. Jednocześnie jednak słuszne wydaje się założenie, że ustawodawca nie dążył do pozbawienia tej grupy klientów pewnych zalet ich wcześniejszego statusu prawnego, sprowadzających się m. in. do zachowania anonimowości lub istotnego ograniczenia możliwości przetwarzania ich danych przez dostawcę usług czy też kierowania przezeń informacji do tych klientów.

Nie ulega, bowiem wątpliwości, iż dla wielu klientów wybór modelu korzystania z usług telekomunikacyjnych w systemie przedpłaconym podyktowany jest nie tylko sposobem regulowania zobowiązań wobec dostawcy usług, ale m. in. także prostotą w relacjach z dostawcą usług, wyrażającą się ograniczeniem wszelkich kontaktów pomiędzy stronami wyłącznie do sytuacji, gdy to sam użytkownik inicjuje ów kontakt z dostawcą usług ze względu na swoje indywidualne potrzeby (np. reklamacja, proces przeniesienia numeru). Wydaje się, więc, że kierując się tymi właśnie pobudkami, a także uwzględniając nadrzędną zasadę, w myśl której to osoba fizyczna decyduje o tym, kto, w jakim zakresie, a przede wszystkim – w jakim celu – przetwarza jej dane osobowe (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych¹), w art. 60a ust. 1a upt przyjęto, iż tylko ci spośród osób niebędących stroną umowy zawartej na piśmie będą otrzymywali pisemne (listowne) informacje i zawiadomienia przewidziane w upt, które w tym właśnie celu udostępniły dostawcy usług swoje dane. Warto także podkreślić, że w omawianym przepisie zawarto ogólną formułę „*informacji i zawiadomień w przypadkach określonych w ustawie*”, bez wskazywania, o jakie informacje i zawiadomienia chodzi, a tym samym – bez wprowadzenia w tym zakresie ograniczeń i wyjątków – co potwierdza, że intencją ustawodawcy było kompleksowe uregulowanie tej sfery komunikacji dostawcy usług z klientami, o których mowa w art. 60a ust. 1a upt.

Naszym zdaniem, ten generalny charakter zakresu informacji i zawiadomień przewidzianych w art. 60a ust. 1a upt, determinuje także interpretację przepisów znowelizowanej upt, szczegółowo regulujących konkretne obowiązki dostawcy usług w zakresie informowania abonentów niebędących stroną umowy zawartej na piśmie o poszczególnych zmianach warunków umownych. **Zawarte w art. 60a ust. 1 pkt 2 i art. 61 ust. 4 i 5 upt odesłania do art. 60a ust. 1a upt, należy w związku z tym interpretować – w odniesieniu do abonenta nie będącego stroną umowy na piśmie – zawsze „łącznie”, w ten sposób, że abonent musi nie tylko udostępnić dostawcy usług swoje dane, ale także wyrazić zainteresowanie uzyskiwaniem pisemnych informacji o planowanej zmianie warunków umowy określonych w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych lub w cenniku, przesądzając w ten sposób o tym, iż udostępnienie jego danych nastąpiło w tym właśnie celu.**

Przyjmowany przez nas kierunek wykładni art. 60a ust. 1a UPT, akcentującej cel, dla którego abonent udostępnił dostawcy usług swoje dane, pozostaje w zgodzie z możliwie najbardziej proklienckim podejściem do stosowania art. 61 ust. 4 upt w nowym brzmieniu jak również

---

¹Przetwarzanie danych osobowych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą.

znajduje potwierdzenie w przepisach przejściowych ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 roku, nowelizującej upt. Jak wynika, bowiem z art. 2 ust. 1 tej ustawy, jej nowe regulacje w odniesieniu do abonentów niebędących stroną umowy pisemnej, w tym dotyczące spełniania wobec nich obowiązków informacyjnych, mają zastosowanie do klientów, którzy udostępnili swoje dane po wejściu w życie nowelizacji. Jak jednak wynika z ust. 2 w art. 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 roku (do którego zresztą wprost odsyła ust. 1 tego przepisu), wyjątek od tej zasady dotyczy abonentów niebędących stroną umowy zawartej na piśmie, którzy skorzystali z przeniesienia numeru telefonicznego do nowego dostawcy usług – wobec nich ustawodawca nakazuje przyjęcie domniemania, iż podlegają oni regulacji art. 60a ust. 1a upt z konsekwencjami w postaci konieczności informowania ich w formie pisemnej o każdej zmianie warunków umowy (regulaminu, cennika).

Dostawcy usług muszą, więc w naszej ocenie stworzyć w nowym stanie prawnym warunki, by ich klienci, niebędący stroną umowy zawartej na piśmie, mieli możliwość udostępniania danych z określeniem celu wskazanego w art. 60a ust. 1a upt. Odmienne zaś podejście, oparte na założeniu, iż wystarczające jest samo posiadanie danych klientów z tej grupy, bez względu na źródło i cel ich pozyskania przez dostawcę usług, prowadziłyby do domniemywania woli tej grupy abonentów (zwłaszcza tych, z którymi umowy zawarto przed wejściem w życie nowelizacji upt, kiedy brak było podstaw dla komunikowania się z tą grupą klientów celem informowania ich o zmianach warunków umownych), które to domniemanie nie znajduje podstaw prawnych, a wręcz prowadzić może do wniosków sprzecznych z literalnym brzmieniem art. 60a ust. 1a upt, jak również z regulacjami prawnymi dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Ad 2) Rozważania nad przepisami nowelizacji prowadzą również do wniosku, iż dostawcy usług muszą stworzyć w nowym stanie prawnym warunki umożliwiające weryfikację w punktach obsługi klientów prawidłowości danych udostępnianych przez klientów zgodnie z art. 60a ust. 1a upt.

Wymienione w powołanym wyżej przepisie art.60a ust.1a upt służyć mają do przekazywania klientom oświadczeń woli dostawcy usług o zmianie umowy (zmiana regulaminów świadczenia usług i cenników) oraz przekazywania informacji o realizowanych usługach).

W naszej ocenie **charakter uprawnień przyznanych abonentom usług przedpłaconych oświadczeń zmiana umowy wymaga, aby udostępnienie danych, zgodnie z art. 60a ust. 1a upt, w celu otrzymywania informacji i zawiadomień w przypadkach określonych w ustawie dokonywane było w procesie analogicznym do tego, jakiemu podlegają abonenci zawierający w formie pisemnej umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych.** W szczególności udostępnianie szczegółowych wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych, zawierających przecież informację stanowiącą tajemnicę telekomunikacyjną, nie może następować bez uprzedniej weryfikacji prawidłowości udostępnionych przez klienta danych oraz bez weryfikacji uprawnienia klienta do żądania udostępnienia takiego wykazu. Brak takiej weryfikacji prowadzi do udostępniania informacji stanowiących tajemnicę telekomunikacyjnej osobom nieuprawnionym ze szkodą zarówno dla klientów jak i dostawców usług.

Natomiast w sytuacji, gdy klient udostępni dane w inny sposób, np. listownie, operator winien uprzedzić klienta, że takie udostępnienie nie wystarczy dla realizacji uprawnień informacyjnych i konieczna jest jeszcze weryfikacja przedstawionych danych w punktach obsługi klienta.

Mając na uwadze przedstawione przez nas wątpliwości i wnioski płynące z interpretacji wskazanych przepisów, oparte w znacznej mierze na potrzebie poszanowania woli klientów, w celu zapewnienia im - z jednej strony dostępności informacji, a z drugiej strony - ochrony ich prywatności i ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej, dostrzegamy potrzebę wypracowania przez dostawców usług jednolitego podejścia do stosowania powyższych regulacji prawnych.

Wobec powyższego uprzejmie prosimy Panią Minister o potwierdzenie poprawności zaprezentowanej powyżej wykładni – stanowisko ze strony Ministerstwa Infrastruktury będzie bezcenne dla procesu zapewnienia jednolitego podejścia, gwarantującego zachowanie praw abonentów, w tym tajemnicy telekomunikacyjnej, oraz poszanowanie interesu przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Z poważaniem

Aleksander Frydrych

V-Prezes PIIT

Jerzy Sadowski

V-Prezes PIIT